Одеський національний університет імені І.І.Мечникова
Кафедра теорії та практики перекладу

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____Запорожченко О.В.
"____" _____2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Техніки письмового перекладу

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація:035.041Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Факультет романо-германської філології

2021 – 2022

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Техніки письмового перекладу»

Розробник: Раєвська І.В., к.філол.н., доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № 12 від "17" червня 2021р.

Завідувач кафедри _____ (Матузкова О.П.)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 12 від. " 18 " червня 2021р.

Голова НМК _____ (Телецька Т.В.)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ___ від. "____"_____ ___20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ___ від. "____"_____ ___20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td><td></td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="12">Загальна кількість
Кредитів – 3/3
Годин – 90/90

Змістових модулів – 1/1
Залікових модулів 1/1</td><td>Галузь знань
03 Гуманітарні науки</td><td rowspan="2">За вибором студента</td><td rowspan="2">За вибором студента</td></tr>
<tr><td>Спеціальність:
035 Філологія</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Спеціалізація:
035.041.Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</td><td>Рік підготовки:</td><td></td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td>Семестр</td><td></td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)</td><td>Лекції</td><td></td></tr>
<tr><td>8</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Практичні, семінарські</td><td></td></tr>
<tr><td>10 год.</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td><td></td></tr>
<tr><td>72 год.</td><td>84</td></tr>
<tr><td>Форма підсумкового контролю: залік</td><td>Форма підсумкового контролю: залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Техніки письмового перекладу» входить до циклу дисциплін, що формують професійну базу перекладача. Дана програма становить собою поглиблений курс письмового перекладу. У курсі розглядаються питання алгоритму перекладу, інструментів перекладу, передперекладацького та перекладацького аналізу. У цьому курсі викладаються положення письмового перекладу текстів різних жанрів з англійської мови українською і навпаки. Значна увага приділяється передперекладацькому та поглибленому перекладацькому аналізу на лексико-граматичному, лексичному та стилістичному рівнях і редагуванню перекладених текстів.

Основною **метою** даної програми є формування загальних та фахових компетентностей у студентів, поглиблення їх теоретичної бази та вироблення навичок письмового перекладу різножанрових текстів з подальшим перекладацьким аналізом і редагуванням. Основна мета обумовлює вирішення наступних **завдань**: ознайомлення студентів з теоретичними засадами письмового перекладу і розвиток умінь визначення критеріїв якості перекладу; аналіз лексичних, лексико-граматичних та стилістичних явищ в оригіналі і перекладі і застосування доцільних трансформацій з їх обґрунтуванням; вироблення у студентів практичних навичок редагування перекладених текстів різних жанрів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземними мовами.

Фахові компетентності:

ФК9 Здатність вільно користуватися основними перекладознавчими термінами, терміносистемою контрастивної лінгвістики для створення оптимальної стратегії та тактики усного й письмового перекладу та ефективної професійної діяльності.

ФК14 Здатність ефективно застосовувати критичне та креативне мислення для реалізації комунікаційних і перекладацьких стратегій.

Програмні результати навчання:

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі, у т.ч. перекладознавстві.

ПРН 4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату (у т.ч. перекладу) й організації успішної комунікації.

ПРН 13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
ПРН 14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. Здійснювати редагування перекладу (власного і чужого).
ПРН 15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН 16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з перекладознавства для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПРН 17 Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі (у т.ч. перекладознавстві).
ПРН 19 Демонструвати опанування основними видами перекладу – усного (послідовного, синхронного) та письмового всіх жанрово-стильових різновидів текстів, в тому числі на основі сучасних цифрових технологій та з використанням спеціального обладнання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль І. Техніки письмового перекладу:теоретичний та практичний аспекти

Тема 1. Професійний переклад. Алгоритми письмового перекладу.
Тема 2. Способи та методи у письмовому перекладі. Знаковий та сутнісний переклад.
Тема 3. Інструменти письмового перекладу. Використання технологій у письмовому перекладі. Редагування перекладу, головні етапи та прийоми.
Тема 4. Maritime business in the aspect of translation. IMO Conventions. Contracts and Agreement Translation. Basic Maritime Terms. The peculiarities of official style translation Seafarer's professions and ranks. Translation of legal texts.
Тема 5. Basic Tourism Terms. Hotels, Tourism and Catering Management. Contemporary issues in international tourism.
Тема 6. Challenges of IT translation. Major IT business areas. Software and programming. Pragmatic adaptation in translation. Blockchain and cryptocurrency. Translation editing and proofreading.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	сам. роб		Л	П	лаб	сам.роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль І: Техніки письмового перекладу:теоретичний та практичний аспекти										
Тема 1. Професійний переклад. Алгоритми письмово	8	2			6	14				14

го перекладу.										
Тема 2. Способи та методи у письмовому перекладі. Знаковий та сутнісний переклад.	8	2			6	16	2			14
Тема 3. Інструменти письмового перекладу. Використання технологій у письмовому перекладі. Редагування перекладу, головні етапи та прийоми.	10	4			6	16		2		14
Тема 4. Maritime business in the aspect of translation. IMO Conventions. Contracts and Agreement Translatio	22		4		18	16		2		14

n. Basic Maritime Terms. The peculiarities of official style translation Seafarer's professions and ranks. Translation of legal texts.										
Тема 5. Basic Tourism Terms. Hotels, Tourism and Catering Management. Contemporary issues in international tourism.	20		2		18	16		2		14
Тема 6. Challenges of IT translation. Major IT business areas. Software and programming. Pragmatic adaptation in translation. Blockchai	22		4		18	14				14

n and cryptocurrency. Translation editing and proofreading.										
Усього годин	90	8	10		72	90	2	4		84

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин (д/ф; з/ф)
1	Maritime business in the aspect of translation. IMO Conventions. Contracts and Agreement Translation. (Тема 4)	4/2
2	Basic Tourism Terms. Hotels, Tourism and Catering Management. Contemporary issues in international tourism. (Тема 5)	2/2
3	Challenges of IT translation. Major IT business areas. Software and programming. Pragmatic adaptation in translation. Blockchain and cryptocurrency. Translation editing and proofreading. (Тема 6)	4/0

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	**Назва теми/ Види завдання**	**Кількість годин (д/ф; з/ф)**
1	Алгоритми письмового перекладу./ Підготовка до опитування	6/14
2	Знаковий та сутнісний переклад. / Доповідь	6/14
3	Системи Trados, After Scan, OmegaT, Across та інші. / Презентація	6/14
4	Translation of maritime legal texts./ Письмовий переклад з аналізом	18/14
5	Catering Management / Письмовий переклад з аналізом	18/14
6	Blockchain and cryptocurrency / Письмовий переклад з аналізом	18/14

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

Лекційні занятя, практичні заняття, дискусія, обговорення найскладніших і спірних питань, відповіді на питання, робота з основною і додатковою літературою, підготовка доповідей та презентацій, аналіз текстів оригіналу і перекладу, виконання власних перекладів з застосуванням теоретичних знань з окреслених тематик, редагування власних перекладів.

11. Методи контролю

Опитування, оцінювання усних відповідей та завдань самостійної роботи, підсумковий контроль.

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

1) поточний контроль: за відвідування кожного лекційного заняття здобувач отримує 5 балів, за відвідування практичного заняття – 1 бал, відповідь на практичному занятті оцінюється у максимум 5 балів, виконання самостійного завдання оцінюється у максимум 10 балів (всього 5 завдань). Для заочного відділення за відвідування лекційних занять здобувач отримує 2 бали, практичних заняттях - 4 бали за кожне заняття (загалом – макс.10 балів за відвідування), за відповідь на практичному занятті – 20 балів максимально за одне заняття. виконання самостійного завдання оцінюється у максимум 10 балів (всього 5 завдань).

2) підсумковий контроль: в кінці курсу проводиться письмова робота, що включає в себе 2 аспекти: теоретичні питання та виконання письмового перекладу з ПП та ПА з подальшим редагування перекладу. Кожний окремий аспект оцінюється по 100 балів за аспект.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином (100 балів максимально): підраховується середній бал за поточну та підсумкову роботу.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Які критерії висуваються до професійного перекладу?
2. Опишить алгоритми письмового перекладу та його складові.
3. Способи та методи у письмовому перекладі.
4. Знаковий та сутнісний переклад.
5. Інструменти письмового перекладу.
6. Використання технологій у письмовому перекладі.
7. Використання систем Trados, After Scan, OmegaT, Across та інших у письмовому перекладі. Переваги та недоліки.
8. Редагування перекладу, головні етапи та прийоми.

Приклад тексту для перекладу

Самостійний письмовий переклад з перекладацьким аналізом у SmartCat або Trados за вивченими темами.

Climate emission killer: construction begins on world's biggest liquid air battery

Construction is beginning on the world's largest liquid air battery, which will store renewable electricity and reduce carbon emissions from fossil-fuel power plants.

The project near Manchester, UK, will use spare green energy to compress air into a liquid and store it. When demand is higher, the liquid air is released back into a gas, powering a turbine that puts the green energy back into the grid.

A big expansion of wind and solar energy is vital to tackle the climate emergency but they are not always available. Storage is therefore key and the new project will be the largest in the world outside of pumped hydro schemes, which require a mountain reservoir to store water.

The new liquid air battery, being developed by Highview Power, is due to be operational in 2022 and will be able to power up to 200,000 homes for five hours, and store power for many weeks. Chemical batteries are also needed for the transition to a zero-carbon world and are plummeting in price, but can only store relatively small amounts of electricity for short periods.

Liquid air batteries can be constructed anywhere, said Highview's chief executive, Javier Cavada: "Air is everywhere in the world. The main competitor is really not other storage technologies but fossil fuels, as people still want to continue building gas and coal-fired plants today, strangely enough," he said.
The UK government has supported the project with a £10m grant. The energy and clean growth minister, Kwasi Kwarteng, said: "This revolutionary new facility will form a key part of our push towards net zero, bringing greater flexibility to Britain's electricity grid and creating green-collar jobs in Greater Manchester.
"Projects like these will help us realise the full value of our world-class renewables, ensuring homes and businesses can still be powered by green energy, even when the sun is not shining and the wind not blowing," he said.
The UK government is being urged to make the economic recovery from the coronavirus pandemic a green one. "We owe it to future generations to build back better," said the prime minister, Boris Johnson, recently, while the chancellor, Rishi Sunak, is reported to be planning a "green industrial revolution".

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Для денної форми

<table>
<tr><td colspan="6">Поточний контроль</td><td colspan="3">Підсумковий контроль</td><td>Сума балів</td></tr>
<tr><td>T1</td><td>T2</td><td>T3</td><td>T4</td><td>T5</td><td>T6</td><td rowspan="2">Самостійна робота</td><td colspan="2">Підсумковий контроль</td><td rowspan="2"></td></tr>
<tr><td>5</td><td>5</td><td>10</td><td>12</td><td>12</td><td>6</td><td>Теор.питання</td><td>Практ. Завд.</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td><td>50</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr>
</table>

Для заочної форми

<table>
<tr><td>T1</td><td>T2</td><td>T3</td><td>T4</td><td>T5</td><td>T6</td><td rowspan="2">Самостійна робота</td><td colspan="2">Підсумковий контроль</td><td rowspan="2">Сума балів</td></tr>
<tr><td>0</td><td>0</td><td>2</td><td>24</td><td>24</td><td>0</td><td>Теор.питання</td><td>Практ. Завд.</td></tr>
<tr><td colspan="6"></td><td>50</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr>
</table>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<table>
<tr><td>Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td>Оцінка ECTS</td><td>Оцінка за національною шкалою</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>для іспиту та диференційного заліку</td><td>для заліку</td></tr>
<tr><td>90-100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="4"></td></tr>
<tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="2">Добре</td></tr>
<tr><td>74-81</td><td>C</td></tr>
<tr><td>64-73</td><td>D</td><td></td></tr>
</table>

60-63	E	Задовільно	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обовязковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обовязковим повторним вивченням дисципліни

14.Методичне забезпечення

1. О.П. Матузкова, О.С. Гринько, Н.О. Горбатюк. Стратегії та аналіз в усному та письмовому перекладі : метод. посіб. …/; Одес. нац. ун-т імені І. І. Мечникова. Одеса : ОНУ, 2020. 67 с.

15. Рекомендована література

1. Карабан В. І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову: у 2-х частинах. Флоренція Страсбург Гранада Київ, 1997. 317 с. Режим доступу: https://nmetau.edu.ua/file/karaban_posibnik_dovidnik_z_perekladu_nauk_tehn_lit.pdf
2. Максімов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. К: Ленвіт, 2010. 175 с.
3. Карабан В.І., МейсДж. Переклад з української мови на англійську. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с. Режим доступу: http://shron1.chtyvo.org.ua/Karaban_Viacheslav/Pereklad_z_ukrainskoi_movy_na_anhliisku_movu.pdf
4. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. К.: Юніверс, 2002. 280 с. Режим доступу: https://archive.org/details/pereklad/mode/2up
5. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 464 с. Режим доступу: https://refdb.ru/look/1211789-pall.html
6. Максімов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українська мови). Теорія та практика перекладацького аналізу тексту для студентів факультету перекладачів. К: Ленвіт, 2010. 175 с.
7. Маркунін О.Л., Стукаленко В.О., Павлова Т.М. Практика письмового перекладу. Навчальний посібник для студентів V курсу. Одеса, 2010. 30 с. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1w0M-kAYY9bQiGHvLZXB_tcBnv-1PwefX/view?usp=sharing
8. Матузкова О.П., Гринько О.С., Негру А.П. Перекладаємо з української мови на англійську професійно. Навчальний посібник із базового курсу теорії та практики перекладу. Одеса, 2020. 115 с. Режим доступу:https://drive.google.com/file/d/1vk3SLd0E_Nu-oYoNl2IHN0t2zN8igf2y/view?usp=sharing
9. Матузкова Е.П. Предпереводческий анализ письменного текста: Теория и практика. Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ, №22, 2011. С. 44-53. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1f4NniBNuPH1OVWDiIzlYp-a9Lgyp-ENn/view?usp=sharing.

10. Пімонова Т.Г., Павлова Т.М., Маркунін О.Л. Навчальний посібник з письмового перекладу. Одеса, 2011. 70 с. Режим доступу:https://drive.google.com/file/d/11xLzoPkqt0abX1X6GebcnXjNrl5h9DoV/view?usp=sharing
11. Чередниченко О.І. Про мову і переклад– К.: Либідь, 2007. 248 с. Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/1120260/
12. 13.ArnoldI. EnglishStylistics. M.: Progress Publishing House, 1999. 327 p. Режим доступу: https://www.academia.edu/15602501/Arnold_I_V_-_The_English_Word_-_1986?auto=download
13. Bell R. Translation and Translating. Theory and Practice. London / New York: Longman, 1991. 298 p. Режим доступу: www.academia.edu
14. Duff A. Translation. Oxford University Press, 2002. 160 p.

Додаткова

1. Алексеева И. С. Профессиональный тренинг переводчика. СПб: Союз, 2001. 288 с. Режим доступу: https://www.asu.ru/files/documents/00005162.pdf
2. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории переводов. М.: МО, 1975.239 с. Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/37701/
3. Болдирева А.Є. Переклад каламбуру як засобу створення гумористичного ефекту: до постановки проблеми. Записки з романо-германської філології. Одеса: КП ОМД, 2016, вип. 2 (37). С. 11– 19. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=zrgf_2016_2_4
5. Брандес М.П., Провоторов В.И. Предпереводческий анализ текста М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2003. 224 с. Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/103914/
6. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. М.: Высшая школа,1986. 416с. Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/370300/
8. Грабовский Н.К. Теория перевода. М: Изд-во Моск. Ун-та, 2004. 544 с. Режим доступу: https://www.twirpx.com/file/227680/
9. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Практикум. Вінниця: Нова Книга, 2011. 328 с. Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=LpHzCQAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false
10. Зайцев А.Б. Основы письменного перевода. М.: Книжный дом «Либроком», 2010. 128 с.
11. Казакова Т.А. ImageryinTranslation. Практикум по художественному переводу: Учебное пособие. На английском языке. СПб.: Изд-во Союз, 2003. 320 с. Режим доступу: edu.semgu.kz
12. Казакова Т.А. Практические основы перевода. Серия:Изучаем иностранные языки. СПб.: Изд-во Союз, 2001. 320 с. Режим доступу: portal.tpu.ru
13. Вороніна К.В. Ділова кореспонденція та її переклад. Навчально-методичний посібник. Харків, 2014. 96 с. Режим доступу:http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/10591/2/voronina_business_correspondence.pdf
14. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с. Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001849
15. Lunn R., A systematic approach to translating contracts into English. 2017, 105 p. Режим доступу: https://legalspaintrans.com/wp-content/uploads/book/A_Systematic_Approach_to_Translating_Contracts_into_English.pdf

Електронні інформаційні ресурси

1. https://utic.eu/video/videodoklady/proofreading-and-copyediting-texts-translated-into-english-uticamp-2019
2. https://utic.eu/video/videodoklady/utic-2014-perevod-reklamnyh-tekstov-2-poehali-prakticheskie-aspekty-perevoda-tekstov-dlia-turisticheskoi-i-gostinichnoi-otraslei
3. https://utic.eu/video/videodoklady/utic-2016-challenges-of-editing-russian-marketing-texts-translated-from-english
4. https://utic.eu/video/videodoklady/editor-and-editing-from-the-translators-perspective-uticamp-2019